
Obsah

Předmluva k druhému, upravenému vydání	9
1 Úvod	11
2 Definice a historie pojmů inzulinorezistence a metabolický syndrom.....	13
2.1 Definice Reavenova syndromu	13
2.2 Netradiční názvy a koncepce syndromu inzulinové rezistence	15
2.3 Didaktický a patofyziologický pohled na syndrom inzulinové rezistence	17
3 Výskyt syndromu inzulinové rezistence	18
3.1 Výskyt složek metabolického syndromu	19
3.2 Fyzická aktivita, mortalita a složky syndromu	21
3.3 Proč je inzulinorezistence tak častá – koncepce šetrného genu	23
4 Přehled složek syndromu inzulinové rezistence.....	26
4.1 Přehled faktorů souvisejících se syndromem inzulinové rezistence	26
4.2 Hlavní skupiny složek syndromu X	27
4.3 Další složky syndromu X	28
4.3.1 Hyperurikémie	28
4.3.2 Endotel a inzulinorezistence	29
4.3.3 Inzulinová rezistence a hemostáza	31
4.3.4 Cytoadhezivní molekuly a inzulinorezistence	32
4.3.5 Oxidační stres a metabolický syndrom	34
4.3.6 Ferritin	35
4.3.7 Proinzulín	36
4.3.8 Hirsutismus, hyperandrogenismus a inzulinorezistence	36
4.3.9 Leptin	38
4.3.10 Další složky metabolického syndromu	38
5 Vazba složek syndromu inzulinové rezistence.....	39
5.1 Hypotéza jádra a slupek syndromu X	44
6 Inzulinová rezistence	46
6.1 Vyhěťování inzulinové senzitivity	46

6.2 Metabolické změny u inzulínové rezistence.....	49
6.3 Jevy za inzulínovým receptorem	50
6.4 Jiné typy inzulínové rezistence.....	50
6.5 Inzulínémie a inzulínorezistence	51
7 Metabolický syndrom a lipidy.....	53
7.1 Cholesterol a metabolický syndrom.....	56
7.2 Typické změny lipidů u metabolického syndromu	56
7.3 Léčba hyperlipoproteinémií u metabolického syndromu	57
7.3.1 Ovlivnění malých denzních LDL.....	59
7.4 Nefarmakologické postupy v léčbě hyperlipoproteinémií	59
8 Metabolický syndrom a koagulace.....	61
8.1 Poruchy fibrinolýzy.....	61
8.2 Fibrinogen a další koagulační faktory.....	62
8.3 Trombocyty a metabolický syndrom	62
8.4 Antiagregační léčba	63
9 Metabolický syndrom a hypertenze	64
9.1 Možné vztahy hypertenze a inzulínorezistence	64
9.2 Léčba hypertenze	68
10 Inzulínorezistence a diabetes	71
10.1 Klasifikace poruch glykoregulace.....	71
10.2 Inzulínová sekrece	72
10.3 Jaterní glukoneogeneze a vznik diabetu.....	74
10.4 Cesta od metabolického syndromu k diabetu	74
10.5 Porucha glukózové tolerance a porušená glykémie na lačno.....	75
10.6 Aterogeneze a její vztah k inzulínové rezistenci, porušené glukózové toleranci a diabetu	76
10.7 Farmakoterapie diabetu 2. typu.....	78
10.7.1 Perorální antidiabetika – deriváty sulfonylurey.....	78
10.7.2 Perorální antidiabetika – biguanidy.....	79
10.7.3 Inzulínoterapie diabetiků 2. typu	80
10.7.4 Studie UKPDS.....	81
10.7.5 Thiazolidindiony	83
10.7.6 Nesulfonylureová sekretagoga	84
10.8 Hierarchie postupů v léčbě diabetu 2. typu.....	84
10.9 Cíle léčby diabetu.....	85
11 Metabolický syndrom a obezita.....	86
11.1 Definice obezity a její klasifikace	86
11.2 Tuková tkáň jako endokrinní orgán	90
11.3 Farmakoterapie obezity	91

11.3.1	Léčiva používaná výhradně v léčbě obezity	92
11.3.2	Katecholaminergní anorektika	92
11.3.3	Anorektika ovlivňující dostupnost serotoninu	93
11.3.4	Blokátory vstřebávání živin z trávicího traktu	94
11.4	Cíle léčby obezity	96
12	Komplikace metabolického syndromu	98
13	Metabolický syndrom a nádory	102
13.1	Obezita a nádory	102
13.2	Diabetes a nádory	104
13.3	Možné mechanismy vzniku nádorů u pacientů s metabolickým syndromem	105
14	Syndrom polycystických ovarií	106
14.1	Historie a definice syndromu polycystických ovarií	106
14.2	Projevy a frekvence syndromu polycystických ovarií	107
14.3	Další formy inzulínorezistence spojené s hirsutismem	109
14.4	Sterilita a metabolický syndrom	109
15	Prostředím indukovaný metabolický syndrom	111
15.1	Stresová teorie inzulínorezistence	111
15.2	Jídlem navozená inzulínorezistence a hyperinzulinémie	112
15.3	Další vlivy prostředí vyvolávající inzulínorezistenci	112
16	Vztahy mozku k syndromu inzulínorezistence	114
16.1	Inzulín a mozek	114
16.2	Psychická závislost a obezita	115
16.3	Psychofarmaka a obezita	117
16.4	Psychofarmaka a vyvolání metabolického syndromu	119
16.5	Neuroleptika a diabetes	119
16.6	Deprese a metabolický syndrom	121
17	Genetika metabolického syndromu	125
17.1	Výskyt onemocnění v různých populacích a genetika	125
17.2	Přehled genetiky složek metabolického syndromu	126
17.3	Molekulární genetika diabetu	128
17.4	Molekulární genetika obezity	130
17.5	Molekulární genetika dalších složek metabolického syndromu	131
18	Dieta v léčbě metabolického syndromu	132
18.1	Postavení diety v další léčbě	132
18.2	Hlavní zásady dietní léčby obézních a diabetiků	133
18.2.1	Rozdíly v redukční dietě a diabetické dietě	135
18.3	Populární a nevědecké diety	136
18.4	Složení stravy v dietách	136

18.5 Základní typy diet.....	138
18.6 Výběr potravin	139
18.7 Náhradní sladidla	141
18.8 Technologická úprava pokrmů	142
18.9 Regulovaná strava.....	143
18.10 Dieta při hypertenzi.....	144
18.11 Dieta při dně.....	145
18.12 Dieta při hyperlipidemiích	146
19 Další léčebné postupy v léčbě metabolického syndromu.....	147
19.1 Psychoterapie.....	147
19.2 Fyzická aktivita	149
19.2.1 Zvýšení běžné fyzické aktivity.....	150
19.2.2 Typy cvičení	150
19.2.3 Co fyzická aktivita přináší.....	151
19.3 Chirurgická léčba obezity	152
19.3.1 Bandáž žaludku	152
19.3.2 Liposukce	153
20 Prevence diabetu	155
20.1 Jak předpovědět a snížit výskyt cukrovky 2. typu.....	155
20.2 Hypotenziva a prevence diabetu.....	157
20.3 Další farmaka ovlivňující vznik diabetu 2. typu	157
21 Jak prolomit inzulinorezistenci v praxi	158
21.1 Komplexní opatření v léčbě inzulinorezistence	158
21.2 Léky působící zároveň na více složek syndromu inzulinorezistence	159
21.3 Fixní kombinace léků	159
22 Komplexní prevence metabolického syndromu	161
22.1 Jak předpovědět rozvoj metabolického syndromu	161
22.2 Vliv hmotnosti na další složky metabolického syndromu.....	162
22.3 Prevence ovlivněním léčby jiných nemocí.....	163
22.4 Metabolický syndrom a děti	164
22.5 Má prevence metabolického syndromu a jeho komplikací smysl?	165
22.6 Časná detekce metabolického syndromu	166
Hlavní literatura	169
Rejstřík	171